

# Korleis lukkast med etablering av næringsklynger

## Hardangerkonferansen 2016, 10. november 2016

Nils Aadland, NCE Maritime CleanTech

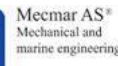


Norwegian Centres of Expertise

**NCE Maritime CleanTech**



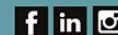
# 60 virksomheter deltar i klynga



Norwegian Centres of Expertise  
**NCE Maritime CleanTech**



Østensjø Rederi



# Vårt mål

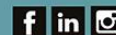
NCE Maritime CleanTech skal styrke klyngedeltagerne sin **konkurranssevne** ved å utvikle og lansere innovative løsninger for mer **energieffektive** og **klimavennlige** maritime aktiviteter



NCE Maritime CleanTech vant Sivaprisen 2016 for sitt gode innovasjonsmiljø



Norwegian Centres of Expertise  
**NCE Maritime CleanTech**



[www.maritimecleantech.no](http://www.maritimecleantech.no)



# VISION

## THE WORLD-LEADING CLUSTER FOR CLEAN MARITIME SOLUTIONS

### MAIN GOAL:

**Strengthen the cluster partners' competitiveness by developing and launching innovative solutions for energy-efficient and clean maritime activities**



Increased  
innovation

Strengthening  
of the  
knowledge  
base

Increased  
cluster  
attractiveness  
to investors and  
recruitment

Strengthen the  
cluster's  
resource base

Stimulating  
market pull  
effects



- Norwegian Innovation Clusters er et statlig finansiert klyngeprogram som skal bidra til verdiskaping gjennom bærekraftig innovasjon.
- Dette skal skje ved å utløse og forsterke samarbeidsbaserte utviklingsaktiviteter i klyngene, med sikte på å øke klyngenes dynamikk og attraktivitet, og å øke den enkelte bedrifts innovasjonsevne.



# NCE

Norwegian Centres  
of Expertise

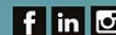
- NCE-programmet er eid av Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og SIVA.
- Norwegian Centres of Expertise er klynger **med bedrifter som kan hevde seg i verdstoppen innenfor sine felt.**
- Den økte satsingen på klyngeprogrammet er en viktig del av innovasjons- og næringspolitikken i Norge.
- Som NCE-prosjekt får MCTW-klynga faglig og finansiell støtte i opp til 10 år.

**NCE programmets mål:  
Økt verdiskaping i klyngebedriftene gjennom samarbeids-  
baserte innovasjons- og internasjonaliseringsprosesser**



Norwegian Centres of Expertise

**NCE Maritime CleanTech**



[www.maritimecleantech.no](http://www.maritimecleantech.no)

## OVERSIKT OVER PROGRAMMET

	Arena	NCE	GCE
Målgruppe	Klynger i en tidlig fase	Modne klynger med nasjonal posisjon	Modne klynger med global posisjon
Støtteperiode	3-5 år	5-10 år	Inntil 10 år
Årlig støtte	NOK 1,5-3 mill	NOK 4-6 mill	NOK 8-10 mill
Antall	20	14	3
Utvelgelse	Årlig åpen konkurranse – Klare kriterier – Ekstern evaluering		



# GCE-klyngene

Norge har i dag tre sterke GCE-klynger med bedrifter som kan hevde seg i verdenstoppen innenfor sine felt.



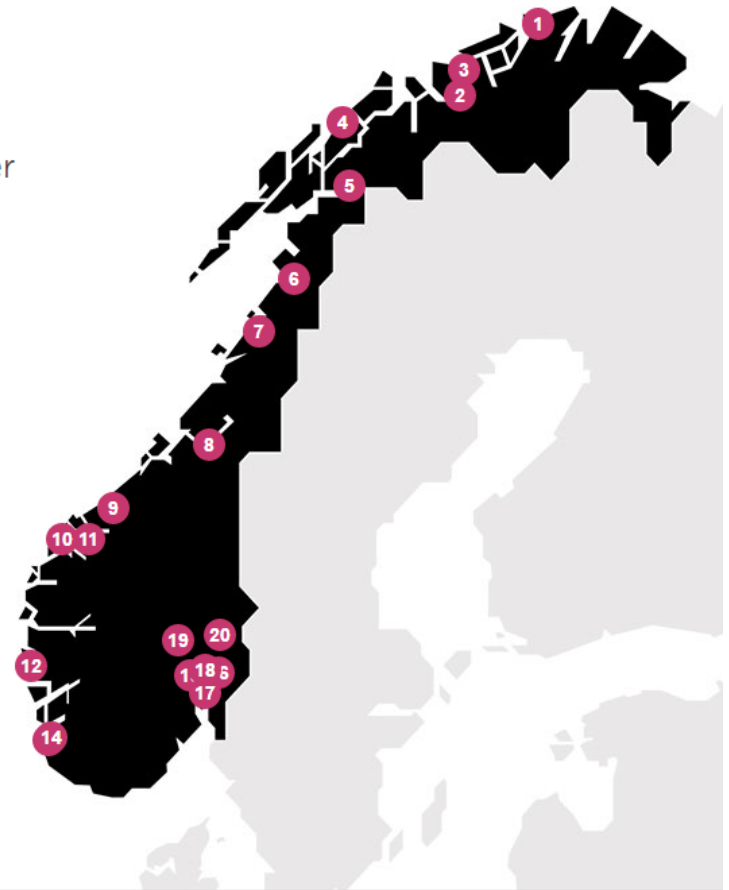
1. GCE Blue Maritime
2. GCE Subsea
3. GCE Node



# Arena-klyngene

Arena har i dag 20 klyngeprosjekter med bedrifter som ønsker å styrke sin langsiktige innovasjonsevne gjennom samarbeid.

- |   |                                  |
|---|----------------------------------|
| 1. Arena Arktisk Vedlikehold            | 11. Norwegian Rooms              |
| 2. Arena Lønnsomme Vinteropplevelser    | 12. DesignArena                  |
| 3. Arena BioTech North                  | 13. Norwegian Smart Care Cluster |
| 4. Arena Innovasjon Torskefisk          | 14. Arena tunnelsikkerhet        |
| 5. Arktisk Maritim Klynge               | 15. Subsea Valley                |
| 6. Mineralklynge Norge                  | 16. Norwegian Fashion Hub        |
| 7. Arena olje – og gassklynge Helgeland | 17. Oslo Ed Tech Cluster         |
| 8. Skognæringa i Trøndelag              | 18. Solenergiklyngen             |
| 9. iKuben                               | 19. i4Plastics                   |
| 10. Legasea                             | 20. Arena Heidner                |



# NCE-klyngene

Norge har i dag 14 sterke NCE-klynger med bedrifter som hevder seg i det globale markedet innenfor sine felt.

1. NCE Aquaculture
2. Aquatech Cluster
3. NCE Tourism - Fjord Norway
4. NCE Seafood Innovation Cluster
5. NCE Media
6. NCE Maritime CleanTech
7. NCE Culinology
8. NCE Eyde
9. NCE Micro- and Nanotechnology
10. NCE Systems Engineering Kongsberg
11. NCE Oslo Cancer Cluster
12. NCE Oslo Medtech
13. NCE Raufoss
14. NCE Smart Energy Markets



# status Enova

- Investeringer i ny teknologi innen fornybar energi viser vekst globalt, men ligger på et lavt nivå i Norge
- Innovasjonsklimaet innenfor ny energi- og klimateknologi i Norge er dårligere enn i landene rundt oss
- Støtte til ny teknologi fra offentlige ordninger har vært stabil, med unntak av økte bevilgninger i 2014
- Private FoU-investeringer i ny energi- og klimateknologi og antall patentsøknader går ned

# Tradisjonelt eller innovativt ?

## Ny teknologi

- Kapitalintensivt
- Lang «time-to-market»
- Langsiktig, få exit muligheter
- Uforutsigbart marked og rammevilkår
- Uprøvd teknologi og nye markeder
- Ingen eller dårlig «track-record»

## Tradisjonell tilnærming

- Investerings størrelse ca 3 %
- Exit på 3- 5 år
- Exit må være forutsigbar
- Risiko må være forutsigbar
- Balanse mellom risiko og avkastning kreves
- «Track-record trengs for å få inn kapital.





Norwegian Centres of Expertise

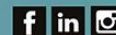
**NCE Maritime CleanTech**

- Kr 50 mill over 10 år
  - Auka fokus på prosjektutvikling innan definerte satsingsområder (felles prosjekt og bedriftsprosjekt)
  - Kompetansesatsing – etter- og vidareutdanning
  - Samarbeid med andre klynger
- «Eksklusive» virkemiddel for NCE/GCE-klynger:
  - Innovasjonsramme (kr 1-2 mill til fordeling i klynga sine bedrifter)
  - NFR: Program for internasjonalt forskingsprogram for næringsklynger
  - Prioritet i verkemiddelapparatet



Norwegian Centres of Expertise

**NCE Maritime CleanTech**

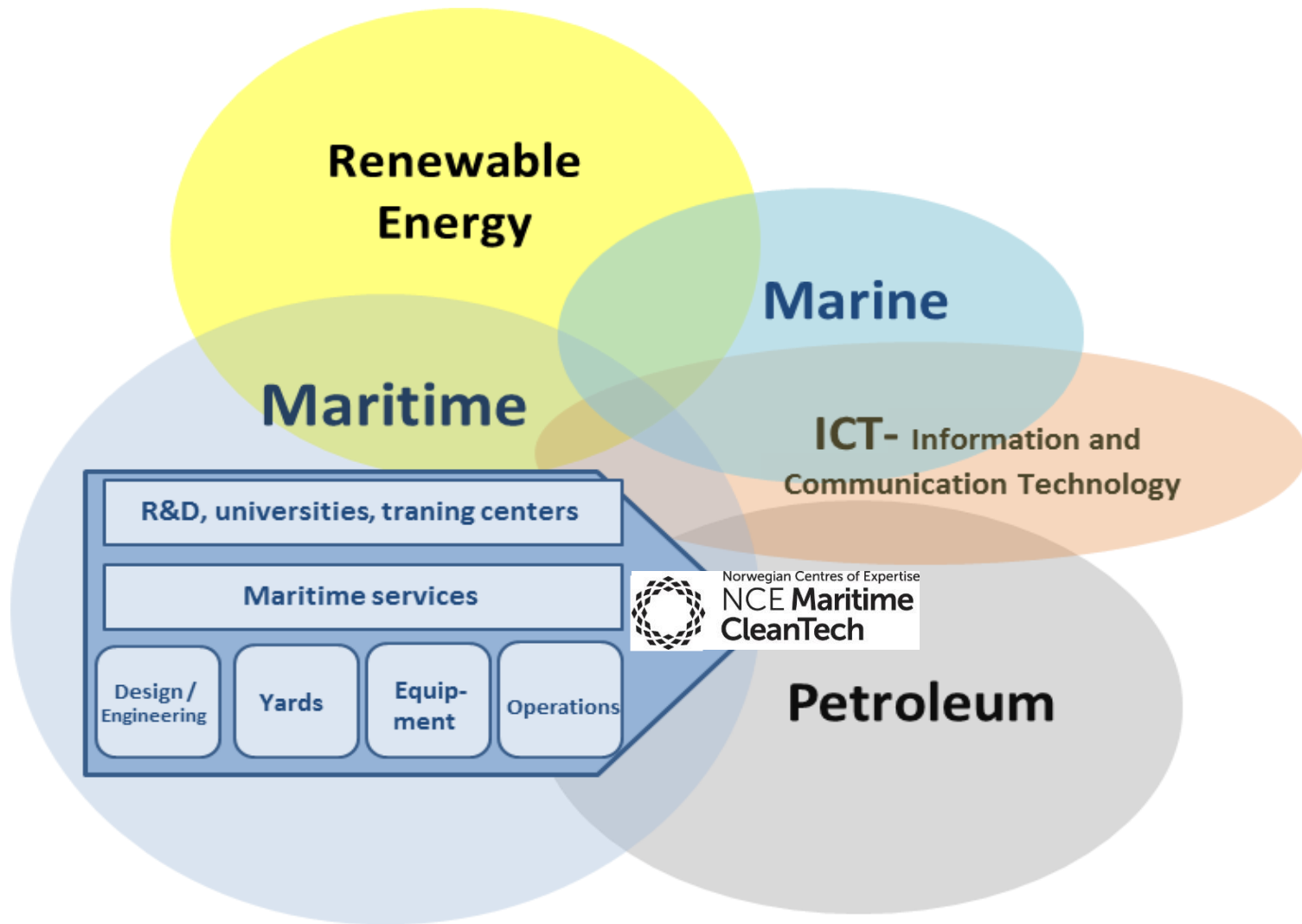


[www.maritimecleantech.no](http://www.maritimecleantech.no)

# Tilknytningsform

- **Aktører som blir sett på særlig viktig for utvikling av klynga**
- Partnerne skal:
  - delta aktivt for å fremme Partnergruppens felles visjon og mål gjennom felles innsats i NCE MCT
  - ha et spesielt ansvar for å fremme samhandling og innovasjon blant medlemmene i NCE MCT
  - ha et spesielt ansvar for strategiutvikling for klyngen og for NCE MCT
  - bidra med intern kompetanse og aktiviteter som kan benyttes av klyngen og av medlemmene i NCE MCT
- **3 partnergrupper:**
  - Bedriftspartner
  - Kunnskapsaktører
  - Offentlege partnerar
- Partnerane sine rettigheter:
  - Partnerforum med eigne tema
  - Talsrøyr på vegne av dei toneangivande aktørane i klynga via a vis politikarar og andre sentrale beslutningstakerar
  - Særskilt profilering på alt NCE MCT profimateriell
  - Tenester for å styrkje bedriftspartnerane sin innovasjonsevne Kontakt mot utenlandske kompetansmiljø





# Nye strategiske satsinger

- Ny shipping
- Den nye sjøveien
- Industri 4.0
- Grønt havbruk
- Offshore Vind





# Innovasjonsprosjekt gjennom samarbeid

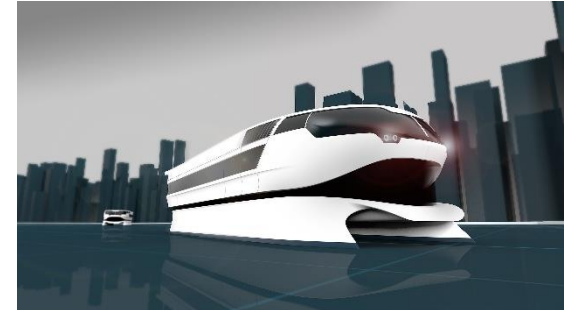
## Gods- og fraktefartøy



## Bilferger



## Passasjerbåter



## Offshore-fartøy



## Fiskefartøy



## Energiproduserende fartøy



# Stortinget 1.12.15

## Vedtak 59

Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud og på ruter i egenregi.



## Stortinget ber regjeringen sikre utslippsfrie ferger

Men de lar regjeringen avgjøre om fylkeskommunene trenger mer penger til selve gjennomføringen.



Kilde: NTB/NRK

- MER OM FERJE I MØRE OG ROMSDAL
- MER OM SAMFERDSEL
- MER OM NORGE

○ Publisert i går, kl. 22:45

Illustrasjonsfoto: Stortinget vedtok i dag å be regjeringen om å iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud og på ruter i egenregi.

FOTO: SVEIN SMØRDAL / NRK

**Stortinget vedtok tirsdag å be regjeringen om å iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi.**

Tiltakene skal sikre at alle ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved anbud og på ruter i egenregi, skriver [nettavisen Sysla](#).

# Hva trengs? Samarbeid FoU, privat og offentlig

- Industrinære test- og innovasjonssenter: "Maritim katapult"
- Raskere kommersialisering av næringsrettet forskning
- Mindre avstand mellom akademia og næringsliv
- Samarbeid om norske maritime pilotprosjekt
- Risikoavlastning er viktig for "first movers" innen miljøteknologi
- Skap teknologer og samarbeid på tvers av næringer



# Takk for meg!



[nils@maritimecleantech.no](mailto:nils@maritimecleantech.no)



[@NCEMCT](#) / [@NilsAadland](#)



[NCE Maritime CleanTech](#)



[NCE Maritime CleanTech](#)